EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 8.12.2016.
COM(2016) 791 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI UN PADOMEI

Astotais ziņojums par pārcelšanu un pārmitināšanu

1 Ievads

Astotajā ziņojumā par pārcelšanu un pārmitināšanu ir sniegta jaunākā informācija par pašreizējo situāciju kopš pēdējā, t. i., 9. novembra ziņojuma[1], un novērtētas darbības, kuras visas attiecīgās ieinteresētās personas veikušas no 2016. gada 8. novembra līdz 6. decembrim (pārskata periods), lai īstenotu pārcelšanas un pārmitināšanas shēmu saistības.

Ņemot vērā pastāvīgo steidzamo nepieciešamību nodrošināt atbalstu Grieķijai un Itālijai, Eiropadome savā pēdējā sanāksmē 2016. gada 20. un 21. oktobrī[2] atkārtoti uzsvēra aicinājumu pastiprināt centienus paātrināt pārcelšanu, jo īpaši attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, kā arī esošo pārmitināšanas shēmu īstenošanu.

Kopš 2016. gada 6. novembra Grieķijā ir ieradušās 1883 personas[3]. To migrantu skaits, kas pašlaik atrodas Grieķijā, salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir palielinājies, un saskaņā ar 6. decembra situāciju tas ir apmēram 62 000 migrantu — aptuveni 16 200 personu Grieķijas salās un aptuveni 45 800 personu tās kontinentālajā daļā[4]. Itālijā kopš 6. novembra ieradušās 9395 personas[5], liecinot par augstāku tendenci nekā 2015. gadā (par 18 % vairāk nekā 2015. gadā). Ieradušos Eritrejas valstspiederīgo, kas ir galvenā valstspiederība, ar kuru var pretendēt uz pārcelšanu Itālijā, skaits joprojām ir augsts (Eritrejas valstspiederība ir otrā izplatītākā Itālijā ieradušos personu vidū — vairāk nekā 888 personu pārskata periodā jeb 11,6 % no visiem, kas ieradušies).

Pārskata periodā pārceltas vēl 1237 personas, līdz ar to kopējais līdz šim pārcelto personu skaits ir 8162 (6212 no Grieķijas un 1950 no Itālijas). Kā tika paredzēts 7. ziņojumā, novembrī pieauga pārcelto personu skaits — 1406 pārceltas personas, kas ir līdz šim augstākais skaits vienā mēnesī. No Itālijas pārcelto personu skaits (401) ir gandrīz divas reizes lielāks nekā oktobrī pārcelto personu skaits, un tas ir līdz šim augstākais skaits attiecībā uz Itāliju, vienlaikus no Grieķijas pārcelto personu skaits šobrīd ir šķietami nostabilizējies — aptuveni 1000 personu mēnesī. Šie skaitļi atspoguļo nepārtrauktu, pozitīvu tendenci. Tā kā šķēršļi, kas kavē pārcelšanu, tiek pakāpeniski novērsti, ir laiks visām dalībvalstīm izmantot līdz šim panākto progresu un vēl vairāk pastiprināt savus centienus, lai turpinātu palielināt ikmēneša pārcelšanas saistību un pārcelto personu skaitu, kā arī nodrošinātu, ka visas personas, kuras Itālijā un Grieķijā var pretendēt uz pārcelšanu, tiek pārceltas līdz 2017. gada septembrim. Tam būtu nepieciešami pastāvīgāki visu dalībvalstu centieni, palielinot ikmēneša regulāro saistību un pārcelto personu skaitu, lai nodrošinātu, ka no 2016. gada decembra katru mēnesi no Grieķijas tiek pārcelti vismaz 2000 personu un no Itālijas — vismaz 1000 personu, un turpinot pakāpeniski palielināt ikmēneša pārcelšanas saistību un pārcelto personu skaitu.

---

1 COM(2016) 720 *final*.

2 Eiropadomes 2016. gada 20. oktobra secinājumi: http://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2016/10/21-european-council-conclusions/.

3 Konstatētu nelikumīgas robežšķērsošanas gadījumu skaits starp robežšķērsošanas vietām, kā ziņojusi Grieķija, no Turcijas puses pa jūras un sauszemes robežām no 7. novembra līdz 4. decembrim saskaņā ar kopīgo operāciju ziņošanas pieteikumu datiem.

4 Avots: Grieķijas iestādes.

5 Avots: Itālijas Iekšlietu ministrija; laikposms no 7. novembra līdz 4. decembrim.

Attiecībā uz pārmitināšanu — 2015. gada jūlija secinājumu[6] *īstenošana ar mērķi pārmitināt 22 504 personas joprojām tiek aktīvi veikta, un līdz šim ir pārmitinātas 13 887 personas, kas ir vairāk nekā puse no saskaņotā skaita. Kopš iepriekšējā ziņojuma ir pārmitināts rekordliels personu skaits — 2035 — galvenokārt no Turcijas, Jordānijas un Libānas. Daļa no pārmitināšanas šīs Eiropas shēmas ietvaros arī kalpo, lai īstenotu ES un Turcijas paziņojumā noteikto mehānismu "viens pret vienu". Kopš sākuma datuma, proti, 4. aprīļa*[7]*, šā mehānisma ietvaros no Turcijas uz ES un Norvēģiju pārmitināta 2761 persona, tostarp 544 personas kopš iepriekšējā ziņojuma.*

2 Pārcelšana

2.1 Svarīgākā informācija pārskata periodā

Komisija turpināja ciešu sadarbību ar Itālijas un Grieķijas iestādēm, kā arī dalībvalstīm, ES aģentūrām un citiem vietējiem partneriem, lai rastu risinājumus šķēršļiem, kas radušies lielākoties darbības līmenī. Tā rezultātā būtu jāpanāk regulārāka un ātrāka personu pārcelšana, lai sasniegtu ikmēneša vidējo rādītāju, kas ļautu līdz 2017. gada septembrim pārcelt visas tās personas, kuras var pretendēt uz pārcelšanu.

Grieķijā Patvēruma dienesta reģistrēšanas spēja attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem ar valstspiederību, ar kuru tie var pretendēt uz pārcelšanu, ir 175 personas dienā jeb aptuveni 3500 personas mēnesī. Līdz 2017. gada janvārim 87 % no provizoriski reģistrētajiem pieteikuma iesniedzējiem ar valstspiederību, ar kuru tie var pretendēt uz pārcelšanu, vajadzētu būt pilnībā reģistrētiem. Reģistrēšana ir jāpabeidz līdz 2017. gada aprīļa beigām. Visticamāk, ka pēc tam pārcelšanas shēmā reģistrēto personu skaits samazināsies. Pamatojoties uz to un pašreizējo pārcelšanas tempu (kas ir nostabilizējies — mēnesī tiek pārcelts 1000 personu), Komisija uzskata, ka nolūkā nodrošināt sekmīgu pārcelšanas procesu un izvairīties no nepieļaujamas lietu uzkrāšanās pārcelšanas temps ir jāpalielina. No 2016. gada decembra dalībvalstīm ir jāpārceļ vismaz 2000 personu mēnesī. Šis skaitlis ir pakāpeniski jāpalielina, lai no 2017. gada aprīļa panāktu vismaz 3000 personu pārcelšanu mēnesī. Līdz šim datumam lielākā daļa pārcelšanas pieteikuma iesniedzēju būs reģistrēti un gatavi pārcelšanai, tāpēc šāda procesa turpmāka paātrināšana būs nepieciešama, lai pieteikuma iesniedzējiem nebūtu ilgstoši jāgaida kā arī lai izvairītos no sekundārās kustības draudiem un iespējami palīdzētu ievērot Padomes lēmumos paredzētos pārcelšanas procedūras termiņus.

Novembrī astoņas dalībvalstis un divas asociētās valstis uzņēmās saistības attiecībā uz aptuveni 1560 vietām, bet trīspadsmit dalībvalstis un divas asociētās valstis pārcēla vairāk nekā 1000 personu. Tādējādi mērķu sasniegšana ir iespējama, ja visas dalībvalstis stabili katru mēnesi uzņemas saistības un īsteno personu pārcelšanu (ievērojot to dalībvalstu piemēru, kuras šādi jau rīkojas).

Itālijā novembrī tika sasniegts augstākais pārcelšanas līmenis, kāds novērots no procesa uzsākšanas brīža. Tas parāda, ka Komisijas, Itālijas iestāžu, dalībvalstu un asociēto valstu, ES aģentūru un citu vietējo partneru centieni sniedz rezultātus. Ir paredzēts, ka decembrī turpinās

[6] Secinājumi, ko dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties Padomē, izdarījuši par 20 000 personu, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiska aizsardzība, pārmitināšanu, izmantojot daudzpusējas un valstu shēmas (11130/15).

[7] SN 38/16, 18.3.2016.

palielināties pārcelto personu skaits (plānots pārcelt vairāk nekā 600 personu). Taču šī tendence ir jāpastiprina. Pārcelšanas pieteikuma iesniedzēju skaits turpināja palielināties un, pamatojoties uz Itālijas Iekšlietu ministrijas sniegto informāciju, Itālijā pašlaik atrodas 5300 līdz 5800 eritrejiešu, kas ir potenciāli pārcelšanas pieteikuma iesniedzēji. Ņemot vērā to reģistrēto pieteikuma iesniedzēju skaitu, kas gaida pārcelšanu (dažos gadījumos gandrīz sešus mēnešus), migrācijas plūsmas tendenci un eritrejiešu daļu tajā (aptuveni 12 % no migrācijas plūsmas un vidēji 1800 personu mēnesī), Komisija uzskata, ka, lai panāktu ilgtspējīgu pārcelšanas tempu, dalībvalstīm līdz 2016. gada decembrim ir jāpārceļ vismaz 1000 pieteikuma iesniedzēju mēnesī un pakāpeniski jāpalielina šis skaits, lai līdz 2017. gada aprīlim mēnesī nodrošinātu vismaz 1500 personu pārcelšanu.

Nolūkā sasniegt šo mērķi, no vienas puses, Itālijai ir jāpalielina to darbinieku skaits, kuri Dublinas vienībā kārto pieteikumu formalitātes, un, no otras puses, pārcelšanas procesā no Itālijas ir jāpiedalās lielākam skaitam dalībvalstu, vienlaikus nodrošinot stabilāku to ieguldījumu attiecībā uz ikmēneša saistībām un pārceltajām personām, lai visas dalībvalstis regulāri ik mēnesi uzņemtos saistības un pārceltu personas (2016. gada novembrī divas dalībvalstis un divas asociētās valstis uzņēmās saistības attiecībā uz vairāk nekā 850 vietām, bet četras dalībvalstis un viena asociētā valsts pārcēla aptuveni 400 personu). Sadarbības koordinatoru sanāksmē, kas 2016. gada 25. novembrī norisinājās Romā, tika apspriesti ar Eiropolu saistītie pasākumi papildu ārkārtas drošības interviju veicināšanai, un tie stājās spēkā 2016. gada 1. decembrī. Šī īpašā darbplūsma ir iekļauta arī Itālijas pārcelšanas protokolā, ko vēlāk varēs izmantot dalībvalstis un asociētās valstis. Ar šo pozitīvo attīstību atlikušo procedūras aizkavēšanās jautājumu atrisināšanā ir jānodrošina iespēja lielākam skaitam dalībvalstu aktīvāk darboties Itālijā un sasniegt ikmēneša mērķus.

Nepavadītu nepilngadīgo[8], kas ierodas Itālijā, skaits turpina pieaugt (no 2016. gada janvāra sākuma līdz 2. decembrim ir ieradušās 24 595 personas, tostarp 3714 eritrejieši, 200 sīrieši, 384 irākieši un 13 jemenieši)[9]; lielākā daļa nepilngadīgo ceļo vieni. Grieķijas Nacionālais sociālās solidaritātes centrs ziņo, ka saskaņā ar 17. novembra aplēsēm Grieķijā atrodas 2300 nepavadītu nepilngadīgo. Kā jau tika ziņots, masveida provizoriskās reģistrēšanas laikā Grieķijā tika identificēti 1225 nepavadīti nepilngadīgie[10], no kuriem 48 % (aptuveni 588) bija kāda no valstspiederībām, ar kuru var pretendēt uz pārcelšanu (36 % sīriešu un 12 % irākiešu)[11]. Šajā saistībā no 501 nepavadīta nepilngadīgā, kuri var pretendēt uz pārcelšanu un kuri ir pilnībā reģistrēti Grieķijā, 377 ir no vecākiem nošķirti bērni, tikai 124 ir nepilngadīgie, kas Grieķijā atrodas pilnīgi vieni; šo nepilngadīgo kategoriju pārcelt ir sarežģītāk. Turklāt 326 no 501 nepavadīta nepilngadīgā ir 16 vai 17 gadus veci.

---

8 Kvalifikācijas direktīvas (Direktīva 2011/95/ES) 2. panta l) punktā "nepilngadīgais bez pavadības" (nepavadīts nepilngadīgais) ir definēts kā nepilngadīgais (jaunāks par 18 gadiem), kas ieradies dalībvalstu teritorijā "bez tādu pieaugušo pavadības, kuri ir par viņu atbildīgi saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi" [izcēlums pievienots]. Tā kā tiesību akti un prakse dalībvalstīs atšķiras, nepavadīta nepilngadīgā definīcija dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga; tas nozīmē, ka no vecākiem nošķirtos bērnus, tostarp nepilngadīgos, kas ir precējušies ar pieaugušajiem, dažas dalībvalstis uzskata par nepavadītiem, savukārt citas — nē. Tas rada arī neatbilstību attiecībā uz ziņošanu par pārcelto nepavadīto nepilngadīgo kopējo skaitu, jo dažas dalībvalstis par tādiem uzskata tikai tos, kas ceļo vieni, un ziņojumā neiekļauj pārceltos no vecākiem nošķirtos bērnus.

9 Minētas tikai tās valstspiederības, ar kurām var potenciāli pretendēt uz pārcelšanu.

10 http://asylo.gov.gr/en/wp-content/uploads/2016/08/Preregistration-data_template_5_EN_EXTERNAL.pdf.

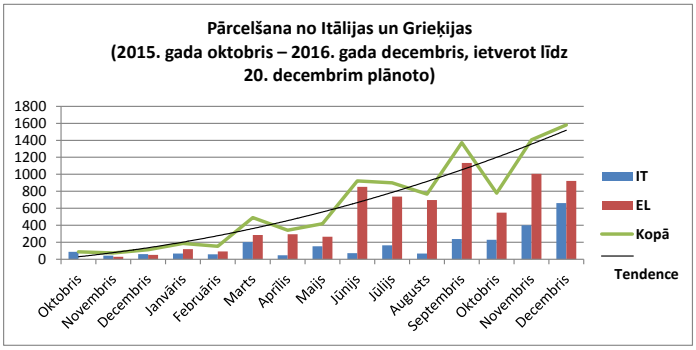
11 Lielākā nepavadītu nepilngadīgo grupa Grieķijā ir afgāņi, kuri nevar pretendēt uz pārcelšanu. Tomēr Grieķijas valdība sazinās ar vairākām dalībvalstīm, lai apspriestu šo nepilngadīgo iespējamu brīvprātīgu pārcelšanu, piemērojot citu statusu, nevis kā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus.

Kopējais pārcelto nepilngadīgo skaits šajā pārskata periodā bija 24, palielinot nepavadītu nepilngadīgo kopējo skaitu līdz 172 personām (71 nepilngadīgais, kas ceļo viens, un 101 no vecākiem nošķirts nepilngadīgais)[12]. Šis skaits aptver lielākoties no Grieķijas pārceltās personas, jo Itālijā nav pārcelts neviens nepavadīts nepilngadīgais, kas ceļo viens, un 2016. gada novembrī uz Nīderlandi tika pārcelts tikai viens no vecākiem nošķirts bērns.

Pārskata periodā Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (*EASO*) izstrādāja jaunu neaizsargātības ziņošanas veidlapu, lai labāk noteiktu dalībvalstu spējas pārcelt dažādu kategoriju nepavadītos nepilngadīgos. Turklāt sadarbības koordinatoru sanāksmē, kas 2016. gada 11. novembrī notika Grieķijā, īpaša sēde tika veltīta tam, lai labāk izprastu šķēršļus nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanai no Grieķijas un rastu risinājumus. Šajā sanāksmē tika turpinātas 7. Pārmitināšanas un pārcelšanas forumā, kas notika 2016. gada oktobrī, sāktās sarunas par nepavadītiem nepilngadīgajiem. Sanāksmē tika secināts, ka ir nepieciešams uzlabot pārredzamību un komunikāciju starp Grieķiju un pārcelšanas mērķa dalībvalstīm attiecībā uz nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanas veidu, bērna interešu novērtējuma rezultātiem un juridiskajiem ierobežojumiem pārvietošanas mērķa dalībvalstīs, lai pieņemtu konkrētas nepavadītu nepilngadīgo kategorijas. Arī Itālija īsteno papildu pasākumus, lai veicinātu nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanu; tomēr joprojām ir jāizveido īpaša procedūra, lai būtu iespējams pārcelt nepavadītus nepilngadīgos, kas ceļo vieni.

Komisija turpinās cieši sadarboties ar Grieķijas Patvēruma dienestu, Itālijas iestādēm, dalībvalstu sadarbības koordinatoriem, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos (*UNHCR*), *EASO* un Starptautisko Migrācijas organizāciju (*IOM*), lai izstrādātu praktiskus pasākumus, kas veicinās un paātrinās nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanu.

2.2 Pārcelšanas mērķa dalībvalstu rīcība

No 8. novembra līdz 6. decembrim tika pārceltas vēl 1237 personas — 836 no Grieķijas[13] un 401 no Itālijas[14]. Vācija, Francija, Nīderlande, Portugāle un Somija katru mēnesi veic pārcelšanu gan no Itālijas, gan Grieķijas. Šķiet, ka Šveice un Norvēģija arī plāno īstenot personu ikmēneša pārcelšanu no abām valstīm. Turklāt Igaunija, Īrija, Latvija, Lietuva un Rumānija turpināja ikmēneša pārcelšanu no Grieķijas. Citas dalībvalstis piedalās

12 Jānorāda, ka Grieķijas iestādes un Starptautiskā Migrācijas organizācija (*IOM*) neizmanto vienu nepavadītu nepilngadīgo definīciju; tā rezultātā Grieķijas iestāžu un *IOM* ziņotie skaitļi atšķiras. Saskaņā ar *IOM* sniegtajiem datiem kopējais pārskata periodā pārcelto nepilngadīgo skaits ir 23. Šeit minēti Grieķijas iestāžu ziņotie dati.

13 167 personas uz Franciju, 38 personas uz Lietuvu, 32 personas uz Luksemburgu, 10 personas uz Maltu, 138 personas uz Nīderlandi, 14 personas uz Portugāli, 156 personas uz Rumāniju, 6 personas uz Slovākiju, 41 persona uz Slovēniju, 2 personas uz Somiju un 212 personas uz Vāciju, kā arī 20 personas uz Norvēģiju. Jānorāda, ka 2 personu, kas ziņotas attiecībā uz Rumāniju, pārcelšana notika saskaņā ar Dublinas sistēmu.

14 51 persona uz Franciju, 45 personas uz Nīderlandi, 60 personas uz Norvēģiju, 37 personas uz Somiju un 187 personas uz Vāciju, kā arī 21 persona uz Šveici.

neregulārāk, pārceļot personas reizi divos vai trijos mēnešos. Pārskata periodā tika veiktas pirmās personu pārcelšanas no Grieķijas uz Norvēģiju. Paredzēts, ka pasākumi, kuros kā drošības pārbaužu koordinators Itālijā ir iesaistīts Eiropols (nodrošinot papildu ārkārtas drošības pārbaudes, tostarp, ja ir pamatojums, intervijas), mudinās vēl citas dalībvalstis aktīvi iesaistīties pārcelšanā no Itālijas[15]. Līdz 20. decembrim ir plānots īstenot vēl vismaz 827 personu pārcelšanu no Grieķijas[16] un 617 — no Itālijas[17]. Francija ir valsts, kas līdz šim pārcēlusi lielāko skaitu pieteikuma iesniedzēju (2373), tai seko Nīderlande (1098) un Somija (901). Dalībvalstis ar mazāku sadalījumu (piemēram, Igaunija, Latvija, Lietuva, Malta vai Somija) turpina īstenot savas saistības[18].

Rīcība saistību ierobežotā skaita novēršanai: pārskata periodā tikai astoņas dalībvalstis (Francija, Igaunija, Īrija, Latvija, Nīderlande, Portugāle, Slovākija un Vācija)[19], kā arī Šveice un Norvēģija[20] iesniedza 2186 oficiālās saistības (885 oficiālās saistības Itālijai un 1301 — Grieķijai). Pārcelšanas mērķa dalībvalstu oficiālo saistību kopējais skaits ir 18 515 (5839 uz Itāliju un 12 676 uz Grieķiju).

Visām dalībvalstīm ir nepieciešams panākt ātrāku progresu, lielāku noteiktību un aktīvāku iesaistīšanos, lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis katru mēnesi uzņemas saistības ar pietiekamu vietu skaitu gan attiecībā uz Itāliju, gan Grieķiju saskaņā ar 2.1. sadaļā minētajiem mērķiem, ievērojot to dalībvalstu un asociēto valstu paraugu, kuras šādi jau rīkojas. Francija, Nīderlande un Vācija, kā arī Norvēģija un Šveice katru mēnesi uzņemas saistības gan attiecībā uz Itāliju, gan Grieķiju. Papildus saistības attiecībā uz Grieķiju katru mēnesi uzņemas Igaunija un Latvija, bet reizi divos mēnešos — Lietuva, Portugāle, Rumānija, Slovēnija un Somija. Tomēr dažas dalībvalstis (Bulgārija, Čehijas Republika, Horvātija un Luksemburga) nav uzņēmušās saistības vairāk nekā trīs mēnešus.

Austrija[21] un Ungārijas joprojām ir divas vienīgās valstis, kuras nemaz nav iesniegušas

---

15 Viens no iemesliem, kāpēc Itālijā darbojas mazāks skaits dalībvalstu, ir Itālijas stingrā politika, kas neļauj pārcelšanas mērķa dalībvalstīm Itālijā īstenot papildu ārkārtas drošības intervijas. Piemēram, Igaunija un Īrija vienu reizi uzņēmās saistības, taču, tā kā tām netika ļauts īstenot drošības intervijas, tās līdz šim nav atkārtoti uzņēmušās saistības. Papildus Čehijas Republika divas reizes iesniedza saistības Itālijai. Tā kā Čehijas Republikas noraidīja 10 Itālijas nosūtītos pieteikumus, nākamreiz, kad Čehijas Republikas uzņēmās saistības, Itālija tai jaunus pieprasījumus nenosūtīja. Līdzīgi Lietuva noraidīja pirmos Itālijas nosūtītos pārcelšanas pieprasījumus; lai gan Lietuva ir uzņēmusies saistības gandrīz katru mēnesi, Itālija nav nosūtījusi nevienu jaunu pārcelšanas pieprasījumu. Jaunajiem pasākumiem, kuros iesaistīts Eiropols, būtu jāpalīdz atrisināt daži no šiem trūkumiem.

16 323 personas uz Franciju, 131 persona uz Īriju, 20 personas uz Latviju, 67 personas uz Nīderlandi, 31 persona uz Portugāli, 19 personas uz Rumāniju un 236 personas uz Vāciju.

17 20 personas uz Luksemburgu, 251 persona uz Vāciju, kā arī 151 persona uz Norvēģiju un 195 personas uz Šveici.

18 Malta un Somija turpina īstenot savas saistības gan attiecībā uz Itāliju, gan Grieķiju, turpretī Igaunija, Lietuva un Latvija — attiecībā uz Grieķiju.

19 Francija — 400 Grieķijai, Igaunija — 20 Grieķijai, Īrija — 81 Grieķijai, Latvija — 10 Grieķijai, Nīderlande — 50 Itālijai un 100 Grieķijai, Portugāle — 100 Grieķijai, Slovākija — 10 Grieķijai un Vācija — 500 Itālijai un 500 Grieķijai.

20 Norvēģija — 135 Itālijai un 80 Grieķijai un Šveice — 200 Itālijai (jānorāda, ka iepriekšējā pārskata periodā Norvēģija uzņēmās saistības attiecībā uz 70 vietām, kas nav iekļautas).

21 Saskaņā ar Padomes 2016. gada 10. marta Lēmumu (ES) 2016/408 Austrijai pagaidu kārtā atļauts apturēt līdz 30 % patvēruma meklētāju pārcelšanu, kas tai iedalīti ar Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601. Tā rezultātā līdz 2017. gada 11. martam tiks apturēta 1065 pieteikuma iesniedzēju pārcelšana uz Austriju. Tomēr Austrijai joprojām tiek piemērotas Padomes Lēmuma (ES) 2015/1601 saistības attiecībā uz pārējo patvēruma meklētāju pārcelšanu, tāpēc saistības un pārcelšana joprojām ir jāizpilda.

saistības un nav veikušas pārcelšanu. Kopš aprīļa Polija nav turpinājusi savu saistību īstenošanu un nav uzņēmusies jaunas saistības, un nav pārcēlusi nevienu pieteikuma iesniedzēju[22]. Turklāt Čehijas Republika nav pārcēlusi nevienu pieteikuma iesniedzēju kopš augusta.

Rīcība tā laika saīsināšanai, kas vajadzīgs, lai reaģētu uz pārcelšanas pieprasījumiem: pārskata periodā dalībvalstis ir palielinājušas papildu ārkārtas drošības interviju skaitu, pagarinot pārcelšanas protokolos noteikto atbildes laiku, kas ir 10 darba dienas. Kā minēts iepriekšējos ziņojumos, drošības intervijas ir veicamas tikai pienācīgi pamatotos gadījumos un ievērojot noteikto 10 darba dienu mērķi. Dalībvalstīm būs jāuzlabo sava formalitāšu kārtošanas spēja, lai saīsinātu atbildes laiku.

Jānorāda, ka, neraugoties uz drošības interviju pieaugumu, pārcelšanas pieprasījumu pieņemšanas rādītājs ir ļoti augsts (ap 93 %), lai gan joprojām ir gadījumi, kuros pieņemšanas rādītājs varētu būt ievērojami augstāks. Faktiski daži no noraidījumiem joprojām tiek pamatoti ar iemesliem, kas nav paredzēti Padomes lēmumos, piemēram, valstspiederība (pat gadījumā, ja personai ir valstspiederība, ar kuru tā var pretendēt uz pārcelšanu).

Ir jāuzlabo arī noraidījumu pamatojums, lai izpildītu Padomes lēmumu prasības. Informācijas apmaiņa ir būtiska Eiropas Savienības drošībai. Tāpēc dalībvalstīm nevajadzētu noraidīt noteiktus pieteikumus, vispārēji atsaucoties tikai uz drošības jautājumiem. Ir ļoti svarīgi pievērsties šim jautājumam visaptverošā veidā gan starp Itāliju un Grieķiju un pārcelšanas mērķa dalībvalstīm, gan ES līmenī. Lai kliedētu vairāku dalībvalstu paustās bažas attiecībā uz informācijas apmaiņu drošības jautājumos, Eiropols ir piedāvājis dalībvalstīm īpašu un drošu saziņas kanālu, lai drošā veidā sniegtu pamatojumu pieteikuma pieprasījumu noraidīšanai. Šis kanāls darbojas kopš 2016. gada 1. decembra. Grieķijas policija ir izveidojusi valsts drošības korespondenci noraidījumu pamatojuma paziņošanai. Komisija vēlreiz atgādina iespēju apmainīties ar pirkstu nospiedumiem, izmantojot policijas sadarbības kanālus, lai valsts līmenī veiktu drošības pārbaudes, jo īpaši gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējiem nav personas apliecības vai ceļošanas dokumentu.

Rīcība to problēmu risināšanai, kuras saistītas ar neaizsargātu pieteikuma iesniedzēju, tostarp nepavadītu nepilngadīgo, pārcelšanu: nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanas temps pārskata periodā ir samazinājies. Tas ir saistīts ar papildu garantijām, kas ir nepieciešamas nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanai; tā rezultātā procedūra parasti ilgst vairāk nekā divus mēnešus, kas ir Padomes lēmumos paredzētais periods. Līdz 5. decembrim no Grieķijas (uz Luksemburgu, Nīderlandi, Somiju un Norvēģiju) ir pārcelti 24 nepavadīti nepilngadīgie (16 nepavadīti nepilngadīgie, kas ceļo vieni, un 8 no vecākiem nošķirti bērni), palielinot pārcelto nepavadīto nepilngadīgo kopējo skaitu līdz 172. Lielākā daļa nepavadītu nepilngadīgo ir pārcelti no Grieķijas, jo no Itālijas ir pārcelts tikai viens no vecākiem nošķirts bērns uz Nīderlandi, vienlaikus no Itālijas nav pārcelts neviens nepavadīts nepilngadīgais, kas ceļo viens.

Rīcība pieteikuma iesniedzēju pārcelšanas paātrināšanai: lai gan pieprasījumu pieņemšanas un pārcelšanas vispārējā attiecība ir ļoti augsta (ap 97 %), pēdējo mēnešu laikā,

[22] Aprīļa sākumā Polija apturēja formalitāšu kārtošanu attiecībā uz tiem 73 pārcelšanas pieprasījumiem, ko Grieķijas Patvēruma dienests nosūtīja Polijai, pamatojoties uz saistībām, ko Polija iesniedza 2015. gada 16. decembrī, tādējādi trīs ar pusi mēnešus pēc saistību iesniegšanas *de facto* apturot pārcelšanas procedūru. Tas pats attiecas uz pieprasījumiem no Itālijas.

lielākam skaitam dalībvalstu aktīvi iesaistoties shēmā, ir palielinājies kavējuma laiks starp pārcelšanas mērķa dalībvalsts īstenoto pieprasījumu pieņemšanu un faktisko pārcelšanu. Lai gan dažos gadījumos šī aizkavēšanās ir saistīta ar papildu pārbaudēm, kuras dalībvalstis veic pēc pieprasījumu pieņemšanas, citos gadījumos tā ir saistīta ar operatīvajām un loģistikas problēmām. Valstis ar lielāku sadalījumu, piemēram, Vācija vai Francija, labprātāk izvēlas pieņemt pieprasījumus lielām pieteikuma iesniedzēju grupām (400 vai 500 personas) un dod priekšroku vienai lielai pārcelšanai ar čarterreisiem, savukārt dalībvalstis ar mazu vai vidēju sadalījumu dod priekšroku mazāka apmēra pārcelšanai, kas sadalīta mēneša ietvaros. Turklāt dažas dalībvalstis pieprasa lidojumus ļoti konkrētās nedēļas dienās un konkrētā laikā. Šīs atšķirības un prasības, jo īpaši Grieķijā, ietekmē pēdējos pārcelšanas procedūras posmus, sākot no Grieķijas varas iestāžu sniegtajiem paziņojumiem līdz *IOM* veikto veselības pārbaužu organizēšanai un kultūras un pirmsizbraukšanas orientācijai. Tās sarežģī arī pārcelšanas organizēšanas loģistiku. Tāpēc pārcelšanas mērķa dalībvalstīm būtu vēlams nodrošināt elastīgāku pieeju, sākot no pieprasījumu pieņemšanas mazākās grupās līdz lidojumu organizēšanai.

Turklāt *IOM* bija jāatliek daži pārcelšanas gadījumi, jo šķita, ka dažas dalībvalstis nespēj pietiekami ātri izmitināt pieņemtos pārcelšanas pieteikuma iesniedzējus. Dalībvalstīm būs jānodrošina, ka to uzņemšanas spēja ir atbilstoša pārcelto pieteikuma iesniedzēju izmitināšanai.

Rīcība, kas veikta, lai pastiprinātu *EASO* spēju atbalstīt Itāliju un Grieķiju: 8. novembrī *EASO* valde grozīja noteikumus par izmaksu atlīdzināšanu ekspertiem un tulkiem / tulkotājiem, kas piedalās *EASO* darbības atbalsta pasākumos (*EASO* valdes lēmums Nr. 16). Grozījumu mērķis ir sekmēt turpmāku dalībvalstu ekspertu norīkošanas procesu. Attiecībā uz *EASO* darbības atbalsta pasākumiem ir ieviesta efektīvāka vienotās likmes sistēma, kurā tiek grupētas konkrētu izmaksu kategorijas, nodrošinot tādu individuālu ekspertu norīkošanu, kuri nav tieši nodarbināti dalībvalstu valsts pārvaldēs, bet kuriem ir atbilstoša profesionālā pieredze.

Attiecībā uz Grieķiju — *EASO* 2016. gada 11. novembrī izsludināja 8. aicinājumu nodrošināt ekspertus "Karsto punktu" darbības plāna Grieķijai ietvaros. Kopējais pārcelšanas shēmas atbalstam nepieciešamo ekspertu skaits joprojām ir 28. Tomēr aicinājumā tika ietverti daudzveidīgāki profili, piemēram, izslēgšanas eksperti, Dublinas vienības eksperti un vecākie reģistrēšanas darbinieki / lietu izskatītāji, lai tie reģistrēšanas procedūrā kopā ar viltotu dokumentu ekspertiem darbotos eskalācijas nodaļā. Dažas dalībvalstis ir brīvprātīgi apņēmušās ilgtermiņā nodrošināt noteiktu amatu izpildi un automātiski meklēt aizvietotājus, kad beidzas kāda to eksperta norīkojums; šādu rīcību Komisija un *EASO* novērtē ļoti atzinīgi. Saskaņā ar 5. decembra situāciju Grieķijā norīkoto ekspertu kopējais skaits ir 23 patvēruma eksperti un 26 tulki. Saskaņā ar pašreizējo plānu nedēļā, kas sākas 19. decembrī, trūkst 10 ekspertu; šis skaits palielināsies līdz pat 17 ekspertu trūkumam nedēļā, kas sākas 26. decembrī.

Attiecībā uz Itāliju — *EASO* ir aicinājis nodrošināt kopumā 74 ekspertus (no kuriem 26 eksperti ir jānorīko steidzami, lai aptvertu periodu līdz 2016. gada beigām). Itālijā 2016. gada 5. decembrī bija norīkoti 50 patvēruma eksperti un 42 kultūras mediatori. Neraugoties uz šo neseno norīkoto ekspertu skaita pieaugumu, tas joprojām nav pietiekams, lai tiktu galā ar lielo skaitu tādu iebraucēju, kuri var pretendēt uz pārcelšanu, un ievērojamo tādu personu skaitu, kuri Itālijā gaida reģistrēšanu, kā arī trūkst ekspertu, kas nepieciešami situatīvās plānošanas ietvaros. Saskaņā ar 5. decembra situāciju attiecībā uz 2016. gada

11. novembra aicinājumu nodrošināt ekspertus *EASO* no dalībvalstīm bija saņēmis 15 jaunus norīkojumus.

Galvenie ieteikumi pārcelšanas mērķa dalībvalstīm

- No 2016. gada decembra visām dalībvalstīm būtu:
    - katru mēnesi jāuzņemas saistības un jāīsteno pārcelšana attiecībā uz Itāliju un Grieķiju, lai mēnesī nodrošinātu vismaz 2000 personu pārcelšanu no Grieķijas un vismaz 1000 personu pārcelšanu no Itālijas;
    - nepieciešamības gadījumā jāpalielina to formalitāšu kārtošanas spēja attiecībā uz pārcelšanas pieprasījumiem un jāsamazina laiks, kas vajadzīgs, lai reaģētu uz pārcelšanas pieprasījumiem, nolūkā nodrošināt pārcelšanas protokolos noteikto mērķi — 10 darba dienas, kā arī jāpalielina to uzņemšanas spēja, lai izmitinātu pārcelšanas pieteikuma iesniedzējus, tostarp nepavadītus nepilngadīgos, atbilstoši dalībvalstu sadalījumam;
    - jāpieņem pieprasījumi grupās ar ne vairāk kā 50 personām, jābūt elastīgām attiecībā uz lidojumu organizēšanu, jāizvairās no aizkavēšanās dalībvalstis pieņemto pārcelšanas pieteikuma iesniedzēju pārcelšanā un jāpalielina sadarbības koordinatoru līdzdalība kultūras orientācijas pasākumos un informācijas sniegšanā;
    - jānodrošina pienācīgs noraidījumu pamatojums un jāsniedz informācija attiecībā uz iemesliem, izmantojot Eiropola piedāvāto drošo saziņas kanālu vai Grieķijas policijas piedāvāto valsts drošības korespondenci;
    - jānorīko eksperti dažādu *EASO* aicinājumu ietvaros, nodrošinot ilgākus norīkojumus un augstāka līmeņa un specializētākus profilus.

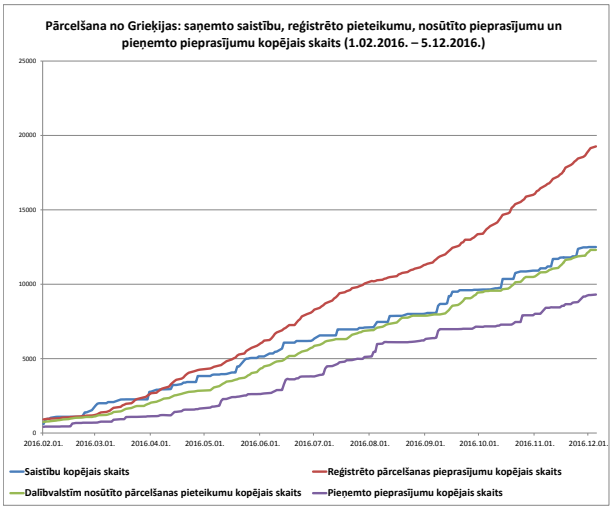
- No 2017. gada februāra visām dalībvalstīm būtu jāpalielina savs ikmēneša pārcelšanas saistību un pārcelto personu skaits attiecībā uz Itāliju un Grieķiju proporcionāli to sadalījumam, lai nodrošinātu, ka līdz 2017. gada aprīlim katru mēnesi no Grieķijas tiek pārcelti vismaz 3000 personu, bet no Itālijas — vismaz 1500 personu.

2.3 Grieķijas un Itālijas rīcība, tostarp svarīgākā informācija no ceļvežiem

- ***Grieķija***

Rīcība, lai paātrinātu migrantu reģistrēšanu un formalitāšu kārtošanu un uzlabotu Grieķijas Patvēruma dienesta reģistrēšanas spēju: pēc masveida provizoriskās reģistrēšanas, par kuru Komisija ziņoja iepriekš, Grieķijas Patvēruma dienests ir ieplānojis tikšanās, lai pilnībā nodrošinātu patvēruma pieteikumu iesniegšanu. Līdz 2017. gada janvārim pilnībā būs reģistrēti 87 % no provizoriski reģistrētajiem pieteikuma iesniedzējiem, un līdz 2017. gada aprīlim būs reģistrētas visas lietas. Līdz 5. decembrim pilnībā reģistrētas bija 19 260 personas. Personas, kas nokavēja provizoriskās reģistrēšanas uzdevumu, joprojām var izmantot patvēruma procedūru, piesakoties uz tikšanos ar *Skype* sistēmas starpniecību.

Grieķijas Patvēruma dienesta spēja reģistrēt pieteikuma iesniedzējus ar valstspiederību, ar kuru var pretendēt uz pārcelšanu, ir 175 personas dienā. Atēnu Pārcelšanas daļa kopumā nodarbina 75 cilvēkus, kas ir atbilstoši pārcelšanas procesa vajadzībām. Ar pārcelšanas lietām nodarbojas arī Saloniku un Aleksandrupoles reģionālie biroji. *EASO* atbalsta reģistrēšanas procesu gan ar ekspertiem, kas veic reģistrēšanu kopā ar Grieķijas Patvēruma dienesta darbiniekiem, gan ar ekspertiem eskalācijas nodaļā. Līdz 5. decembrim *EASO* apvienotās reģistrēšanas grupas ietvēra 8 ekspertus Salonikos un 3 ekspertus Aleksandrupolē, bet *EASO* eskalācijas nodaļa ietvēra 4 ekspertus Atēnās.

Atšķirība starp Grieķijas iesniegto pārcelšanas pieprasījumu skaitu un dalībvalstu pieņemto pieprasījumu skaitu pārskata periodā ir nedaudz samazinājusies (no 4. novembra līdz 5. decembrim Grieķija ir iesniegusi aptuveni 1508 pieprasījumus, saņemot 1296 atbildes). Tomēr būtiskāka atšķirība vērojama attiecībā uz Grieķijas Patvēruma dienesta veikto reģistrēšanas gadījumu skaitu un kopējo saistību skaitu (tajā pašā periodā Grieķija reģistrēja 2815 pārcelšanas pieteikumus, savukārt papildu saistību skaits bija 1431). Līdz 5. decembrim Grieķijā kopumā bija reģistrēti 19 260 pieteikumi, savukārt saistību kopējais skaits bija 12 676. Lai izvairītos no nepieļaujamas lietu uzkrāšanās, par prioritāti kļūst augstāka un stabilāka saistību skaita nodrošināšana un pārcelšanas procedūras paātrināšana (jo īpaši attiecībā un reaģēšanas laiku).

Rīcība Grieķijas uzņemšanas spējas uzlabošanai: saskaņā ar 5. decembra situāciju Grieķijas kopējā uzņemšanas spēja ir 71 539 vietas[23] pagaidu uzņemšanas centros un pastāvīgās uzņemšanas centros kontinentālajā daļā gan neatbilstīgajiem migrantiem, gan personām, kurām, iespējams, ir nepieciešama starptautiskā aizsardzība un kuras ir paudušas vēlmi pieteikties patvērumam vai jau ir iesniegušas patvēruma pieteikumus. Saskaņā ar Grieķijas iestāžu sniegto informāciju 40 pastāvīgās uzņemšanas centru, kas atrodas kontinentālajā daļā, kopējā plānotā uzņemšanas spēja ir aptuveni 33 186 vietas.

Saskaņā ar 5. decembra situāciju attiecībā uz 20 000 vietu, kas *UNHCR* īres programmas ietvaros[24] tika paredzētas pieteikuma iesniedzējiem, kuri var pretendēt uz pārcelšanu, mērķis

23 Šis skaits ietver vietas, kuras nodrošinātas *UNHCR* īres programmas ietvaros, un organizētās uzņemšanas vietas, kuras nodrošina Grieķijas iestādes Grieķijas kontinentālajā daļā un karstajos punktos. http://www.media.gov.gr/images/prosfygiko/REFUGEE_FLOWS-27-10-2016.pdf http://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=1&view=grid&Country[]=83.
Šie pagaidu ārkārtas un pastāvīgie centri ir izveidoti Egejas salas karstajos punktos, kā arī Grieķijas kontinentālajā daļā. Pamatojoties uz Komisijai pieejamo informāciju, saskaņā ar 2016. gada 17. novembra situāciju patvēruma centros bija pieejama 1191 vieta nepavadītiem nepilngadīgajiem — neatkarīgi no tā, vai viņi ir patvēruma meklētāji. Turklāt līdz 2016. gada beigām tiks izveidotas vēl 130 vietas, kas piemērotas nepavadītiem nepilngadīgajiem.

24 Deleģēšanas nolīgums, kas 2016. gada janvārī noslēgts ar *UNHCR* par programmu 20 000 vietu īrei, galvenokārt sniedz labumu patvēruma meklētājiem, kuri var pretendēt uz pārcelšanu. 2016. gada jūlijā tika pārskatīts Deleģēšanas nolīgums, lai tekstā skaidrāk norādītu, ka izmitināšanas programma ietver arī iespēju izveidot vietas *UNHCR* vadītajos pārcelšanas centros un ka izmitināšanas programmas mērķa grupa ietver ne tikai pārcelšanas pretendentus, bet arī citus patvēruma meklētājus. *UNHCR*

bija sasniegts un pat pārsniegts, nodrošinot 20 145 pieejamas vietas, tostarp 6344 vietas viesnīcās/ēkās visā to platībā, 11 711 vietas dzīvokļos, 484 vietas viesģimenēs un 646 vietas speciālos nepavadītu nepilngadīgo centros. *UNHCR* nākamais uzdevums ir palielināt savas īres programmas izmantojuma koeficientu, kas šobrīd ir aptuveni 60–70 %. *UNHCR* jau aplūko iespējas, kā to īstenot.

Turklāt attiecībā uz pārcelšanas centriem saskaņā ar 5. decembra situāciju ir izveidots tikai viens no trijiem Grieķijas iestāžu solītajiem pārcelšanas centriem (Lagadikijas centrs), nodrošinot 960 vietas. Saistībā ar laika apstākļu pasliktināšanos Grieķijas ziemeļos un to, ka centrs vēl nav pilnībā sagatavots ziemai, tajā šobrīd tiek izmantota tikai mazāk nekā puse no tā oficiālās uzņemšanas spējas. Ir paredzēts, ka centra izmantojuma koeficients sasniegs savu maksimālo oficiālo uzņemšanas spēju līdz gada beigām. Attiecībā uz pārējiem diviem centriem Grieķijas iestādes vēl nav izraudzījušās piemērotas vietas. *UNHCR* un Grieķijas iestādes joprojām apspriež lielāka vietu skaita nodrošināšanu speciālo pārcelšanas centru būvniecībai, jo īpaši pārcelšanas centram Atikas reģionā ar iespēju izmitināt 3000 cilvēku. Kā minēts iepriekšējos ziņojumos, Komisija mudina Grieķiju iespējami drīz izraudzīties šīs vietas, lai izvairītos no aizkavēšanās pēdējā pārcelšanas darbu īstenošanas posmā, kas seko pēc masveida provizoriskās reģistrēšanas, un lai nodrošinātu pārcelšanas procesa izmaksu efektivitāti.

- ***Itālija***

Rīcība, lai palielinātu karsto punktu skaitu un nodrošinātu to pilnīgu darbspēju: saskaņā ar 2016. gada 24. novembra situāciju migrantu, kas ieradušies Itālijā kopš 2016. gada 1. janvāra, skaits pārsniedza iebraucēju rekordlielo kopējo skaitu 2014. gadā (ieradušies 170 100 migranti, kas ir visu laiku augstākais rādītājs). Tas rada pastāvīgu noslogojumu četros darbspējīgajos karstajos punktos (Pocallo, Lampedūzā, Trapāni un Taranto), kuru uzņemšanas spēja, nodrošinot 1600 vietas, nav pietiekama. Divas trešdaļas no migrantu izkāpšanas krastā šobrīd notiek pilnībā darbam gatavos karstajos punktos un sešās papildu ostās, kurās ierodas migranti un kurās tiek piemērotas karsto punktu standarta operāciju procedūras (SOP)[25]. Itālijai ir jāpaātrina jau paziņoto papildu karsto punktu atvēršana un citu ostu, kurās ierodas migranti, uzlabošana. Pēc noteiktu darbu veikšanas, jo īpaši, lai nodrošinātu atbilstošas uzņemšanas struktūras, šīs sešas papildu ierašanās ostas, kurās tiek piemērotas karsto punktu SOP, varētu kļūt par pilnībā darbam gataviem karstajiem punktiem. Turklāt Itālijas iestādes pauda nodomu drīzumā piemērot karsto punktu SOP tiem ierašanās punktiem, kas Itālijā atrodas vistālāk uz dienvidiem. Šajā saistībā ir sagatavots apkārtraksts, lai informētu visas uz vietas esošās prefektūras un *Questure*. Kā minēts iepriekšējā ziņojumā, ņemot vērā to, ka Itālijā ierodas arvien lielāks skaits nepavadītu nepilngadīgo, iespējami ātri visos karstajos punktos ir jānodrošina īpašas zonas, kā arī īpaša palīdzība, un ir jāpabeidz pārcelšana uz pirmās vai otrās līnijas uzņemšanas vietām, turklāt migranti būtu jāreģistrē pēc iespējas drīz — ne ilgāk kā 72 stundu laikā.

Rīcība koordinācijas uzlabošanai: grupas, kura uzrauga karsto punktu SOP īstenošanu, pēdējā sanāksme notika 2016. gada 14. novembrī. Lēmums attiecībā uz pielikuma par nepilngadīgajiem iespējamo pievienošanu SOP tika atlikts, jo Iekšlietu ministrija vēlas

---

piekrita īres programmas ietvaros piešķirt 6000 vietu pārcelšanas centriem, lai izmitinātu visus pilnībā reģistrētos pārcelšanas pieteikuma iesniedzējus.

25 http://www.libertaciviliimmigrazione.dlci.interno.gov.it/sites/default/files/allegati/hotspots_sops_-_english_version.pdf.

noskaidrot, vai juridiskā situācija ļauj pārcelt (nepavadītus) nepilngadīgos uz karstajiem punktiem. Jebkurā gadījumā grozījumi SOP tiks pieņemti tikai tad, kad pašreizējo SOP piemērojamība būs oficiāli paplašināta attiecībā uz visām migrantu ierašanās ostām Itālijas dienvidos. Lai labāk noteiktu iespējamos trūkumus un priekšrocības karstajos punktos un migrantu izkāpšanas vietās, tiks pastiprināti grupas uzraudzības pasākumi. Šajā saistībā par sākumpunktu kalpos Komisijas grupas Itālijā piedāvātā veidlapa, kuru savos pasākumos jau ir izmantojusi *IOM* un ANO Cilvēktiesību komisija. Netika pieņemti nekādi lēmumi attiecībā uz turpmākiem ar SOP saistītiem apmācības pasākumiem, tostarp īpašo apmācību, kurā iesaistīta Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra. Paredzēts, ka līdz gada beigām grupa tiksies divas reizes.

Attiecībā uz pārcelšanu — vietējo sadarbības koordinatoru sanāksmē, kas notika 2016. gada 25. novembrī, tika atsākts regulāru daudzpusējas koordinācijas sanāksmju process Itālijā un apspriesti pasākumi, par kuriem vienojās Itālijas iestādes un Eiropols attiecībā uz papildu ārkārtas drošības pārbaudēm. Tie ir atspoguļoti arī Itālijas pārcelšanas protokolā, kas tiks izplatīts ES dalībvalstīm, asociētajām valstīm un citiem partneriem, lai visām ieinteresētajām personām izskaidrotu procesu un padarītu to pilnībā pārredzamu.

Rīcība Itālijas formalitāšu kārtošanas spējas uzlabošanai: Itālijai kopumā būtu jāuzlabo sava formalitāšu kārtošanas spēja attiecībā uz patvēruma pieteikumiem, lai ļautu ātrāk noteikt tos pieprasījumus, kuri ir pamatoti, un noraidīt tos, kuri nav pamatoti. Tās patvēruma sistēmas vispārējās reformas paātrināšana veicinātu patvēruma pieprasījumu formalitāšu kārtošanas vispārēju uzlabošanos Itālijā.

Konkrētāk attiecībā uz pārcelšanu — kā tika ziņots iepriekš, saskaņā ar dalībvalstu un asociēto valstu sniegto saistību neseno pieaugumu būs jāpalielina Itālijas iestāžu, tostarp Dublinas vienības, spēja attiecībā uz pieteikumu reģistrēšanu un formalitāšu kārtošanu, lai paātrinātu to personu reģistrēšanu, kuru valstspiederība ļauj pretendēt uz pārcelšanu, un nodrošinātu jaunu saistību izpildi. Tam būtu jāveicina arī aizbēgšanas draudu samazināšana, jo pārcelšanas pieteikumu formalitātes tiks kārtotas ātrāk. Šajā sistēmā ir jānostiprina grupas, kas reģistrē pieteikumus, un ir jānodrošina *EASO* klātbūtne jaunajos reģistrēšanas centros. *EASO* pārvietojamās reģistrēšanas grupas darbība palīdz ātri reģistrēt pieteikuma iesniedzējus, kas izmitināti ārpus reģistrēšanas centriem, tādējādi palielinot pārcelšanas pieteikuma iesniedzēju skaitu (līdz 2016. gada 5. decembrim pārvietojamās grupas bija aptvērušas 24 dažādas vietas visā Itālijā).

Rīcība tā laika samazināšanai, kas vajadzīgs, lai reaģētu uz pārcelšanas pieprasījumiem: saskaņā ar vienošanos, ko ar Komisijas atbalstu panāca Itālijas Iekšlietu ministrija un Eiropols, par papildu ārkārtas drošības pārbaudēm no 2016. gada 1. decembra ir spēkā pasākumi, kurus var izmantot pārcelšanas mērķa dalībvalstīm, pieprasot Eiropolam šādas pārbaudes, ja tās ir pienācīgi pamatotas un saskaņā ar Eiropola pilnvarām.

Rīcība to problēmu risināšanai, kuras saistītas ar neaizsargātu pieteikuma iesniedzēju un nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanu: no Itālijas līdz šim nav pārcelts neviens nepavadīts nepilngadīgais, kas ceļo viens (uz Nīderlandi tika pārcelts tikai viens no vecākiem nošķirts bērns). Prioritāte joprojām ir nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanas uzsākšana, jo Itālijā no 2016. gada sākuma ir ieradušies aptuveni 4300 nepavadīti nepilngadīgie, kuri var potenciāli pretendēt uz pārcelšanu (galvenokārt no Eritrejas). Ņemot vērā dažu dalībvalstu iespēju pieņemt nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanas pieteikumus, Komisija sadarbojas ar Itālijas iestādēm, lai precizētu procedūras, jo īpaši saistībā ar aizbildņu un tiesu iestāžu lomu Itālijā,

un lai nodrošinātu nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanu. Nolūkā paātrināt un racionalizēt šīs procedūras Itālijas iestādes izveidos arī speciālu pārcelšanas centru nepavadītiem nepilngadīgajiem. Komisija sagaida, ka pēc minēto precizējumu saņemšanas tiks ātri uzsākta personu pārcelšana.

Rīcība sekundārās kustības ierobežošanai: Itālijas iestāžu pasākumu ietvaros, kas īstenoti sekundārās kustības ierobežošanai, Itālijas policija uz uzņemšanas centriem Itālijas dienvidos turpina regulāri pārcelt atpakaļ tos migrantus, kuri ir nelikumīgi pārvietojušies no valsts dienvidiem uz ziemeļiem. Kā norādīts iepriekš, *EASO* ir pastiprinājis pārvietojamās grupas darbību; tā veic pārcelšanas reģistrēšanu dažādās vietās, kuras atrodas ārpus reģistrēšanas centriem un kurās ir izmitināti pārcelšanas pretendenti (pamatojoties uz Itālijas iestāžu noteiktajām vajadzībām). Ir cieši jāuzrauga neatbilstīgu migrantu klātbūtne un pārvietošanās Itālijas teritorijā un jānovērš nelikumīga sekundārā kustība.

Galvenie ieteikumi Itālijai un Grieķijai

- Līdz 2016. gada decembrim — Itālijai pabeigt procedūras, kas ļauj pārcelt nepavadītus nepilngadīgos, un turpināt palielināt karsto punktu darbības spējas.
- Līdz 2017. gada janvārim:
    - Grieķijai izraudzīties atbilstošu pārcelšanas vietu Atikas reģionā ar iespēju izmitināt 3000 personas;
    - Itālijai palielināt darbinieku skaitu Dublinas vienībā, lai tā spētu reģistrēt 1000 pārcelšanas pieteikumu mēnesī, īstenot pirmo nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanu un izveidot pārcelšanas centru nepavadītiem nepilngadīgajiem.
- Līdz 2017. gada aprīlim Itālijai palielināt darbinieku skaitu Dublinas vienībā, lai tā spētu reģistrēt 1500 pārcelšanas pieteikumu mēnesī.

2.4 Komisijas un ES aģentūru rīcība

- ***Eiropas Komisija***

Galvenie Komisijas veiktie pasākumi ir norādīti ziņojumā, tostarp sarunas, kas tika turpinātas Komisijas organizētajās regulārajās sadarbības koordinatoru sanāksmēs Grieķijā un Itālijā. Komisija ir pastāvīgi atbalstījusi Itāliju un Grieķiju ikdienas darbā uz vietas, palīdzot veikt koordinācijas darbus starp dažādām ieinteresētajām personām un atbalstot Grieķijas un Itālijas iestādes, lai noteiktu kavēkļus, ciešā sadarbībā ar visām ieinteresētajām personām rastu risinājumus problēmām un izstrādātu konkrētas procedūras. Šā atbalsta ietvaros Komisija atviegloja Itālijas un Eiropola vienošanos par iepriekš minētajiem pasākumiem attiecībā uz papildu ārkārtas drošības pārbaudēm, kas ir viens no galvenajiem kavēkļiem, kas personu pārcelšanu no Itālijas padara lēnāku. Turklāt Komisija šobrīd apkopo labas prakses piemērus, lai uzlabotu informācijas, tostarp pirmsizbraukšanas informācijas un kultūras orientācijas, nodrošināšanu pārcelšanas procedūras laikā, lai migrantu priekšstati vairāk atbilstu realitātei un tādējādi novērstu sekundāru kustību vai aizbēgšanu no procedūras, un lai turpinātu radīt pieteikuma iesniedzēju uzticēšanos pārcelšanas shēmai. Šis jautājums ir sīkāk jāapspriež īpašās sēdēs, kas notiks gaidāmajās sadarbības koordinatoru sanāksmēs Grieķijā (2016. gada decembrī) un Itālijā (2017. gada janvārī).

Uzraugot Padomes lēmuma par pārcelšanu īstenošanu, Komisija pauda bažas un tās paudīs arī turpmāk attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras atpaliek Padomes lēmumu īstenošanā. Komisija nesen nosūtīja dalībvalstīm vēstules, atgādinot par to saistībām saskaņā ar Padomes lēmumiem par pārcelšanu. Ja turpmākajos mēnešos netiks panākts īstens progress, Komisija nekavēsies izmantot savas Līgumos paredzētās pilnvaras.

Pārcelšanas finansējumu, kas Itālijai un Grieķijai tiek piešķirts no Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (*AMIF*) attiecīgajām valsts programmām, jo īpaši vienreizējo maksājumu EUR 500 apmērā, kas tiek piešķirts katrai faktiski pārceltai personai, var izmantot arī tām personām, kuras tiek pārceltas uz asociētām valstīm, ja šo personu pārcelšana ir veikta saskaņā Padomes Lēmumu (ES) 2015/1523 vai Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601.

Tā kā 2016. gada 31. decembrī beidzas spēkā esošais Deleģēšanas nolīgums, Komisija ir uzsākusi sarunas ar *UNHCR* par shēmas pagarināšanu 2017. gadā, pamatojoties uz Grieķijas uzņemšanas vajadzību atjaunināto novērtējumu.

- ***Eiropas Patvēruma atbalsta birojs***

Rīcība pārcelšanas procesa paātrināšanai un Grieķijas un Itālijas reģistrēšanas spējas uzlabošanai: eksperti ir norīkoti vairāku funkciju nodrošināšanai.

Grieķijā 11 eksperti pašlaik sniedz tiešu atbalstu reģistrēšanas procesā, veicot kopīgu formalitāšu kārtošanu Salonikos un Aleksandrupolē. Vēl *EASO* ir norīkojis 3 ekspertus informācijas nodrošināšanai Atēnās un 2 ekspertus Salonikos. *EASO* arī vada eskalācijas nodaļu, kas atbalsta reģistrēšanas procedūru, nodrošinot 4 ekspertus Atēnās un vēl 2 ekspertus Dublinas vienībā. Kā minēts iepriekš, pēc provizoriskās reģistrēšanas *EASO* ir dažādojis savu atbalstu pārcelšanas procedūrai un ietvēris lielāku skaitu ekspertu izslēgšanas rādītāju, Dublinas regulas, ģimenes struktūras un dokumentu viltošanas jautājumos, kā arī augstākā līmeņa reģistrēšanas darbiniekus. 2016. gada 21. novembrī *EASO* organizēja atklāšanas sanāksmi Atēnās piemērotības noteikšanas instrumenta ieviešanai, piedaloties Grieķijas Patvēruma dienestam un Grieķijas policijai. Paredzēts, ka pirmā izmantojamā piemērotības noteikšanas instrumenta saskarne būs gatava līdz 2017. gada februāra sākumam.

Itālijā *EASO* šobrīd ir norīkojis 50 no 74 pieprasītajiem dalībvalstu un asociēto valstu ekspertiem: 13 ekspertus karstajos punktos, 10 ekspertus divās mobilajās grupās (kas atrodas Romā un Katānijā), 10 ekspertus reģistrēšanas centros, 6 ekspertus pārvietojamajā reģistrēšanas grupā un 11 ekspertus Dublinas vienībā Romā. *EASO* norīko arī 48 kultūras mediatorus (arābu, tigrinjas un kurdu valodā), lai atbalstītu pārcelšanas procesu (saskaņā ar 5. decembra situāciju uz vietas norīkoti 42 kultūras mediatori). Pārskata periodā *EASO* ir pastiprinājis pārvietojamās grupas darbību; tā veic pārcelšanas reģistrēšanu dažādās vietās, kuras atrodas ārpus reģistrēšanas centriem un kurās ir izmitināti pārcelšanas pretendenti (pamatojoties uz Itālijas iestāžu noteiktajām vajadzībām)[26]. Pārvietojamā grupa atbalsta arī vietējo *Questura*, stiprinot policijas darbinieku spējas, lai tie paši veiktu reģistrēšanu.

EASO arī veic darbu, lai savām grupām nodrošinātu atbilstošus un efektīvus darba apstākļus karstajos punktos. Tika uzstādīti 5 mobilie biroji (konteineri) dažos no karstajiem punktiem

[26] Līdz šim grupa ir aptvērusi šādas vietas: Boloņa, Dženova, Florence, Fodža, Groseto, Kaljāri, Kjeti, Kozenca, Latīna, Milāna, Modēna, Neapole, Parma, Piza, Potenca, Salerno, Terāmo, Trevizo, Turīna, Venēcija, Verona un Vičenca.

un centriem (attiecīgi 1 Trapāni karstajā punktā un pa 2 *Villa Sikania* un Bari centros), un vēl viens tiks izvietots Augustas ostā, kur migranti ierodas lielā skaitā. Itālijas iestādēm tika nodrošināts arī tehniskais aprīkojums (datori), lai sniegtu atbalstu ar pārcelšanu saistītajā darbā (katrā reģistrēšanas centrā un *Questura* Romā tika nodrošinātas 5 darba stacijas, vēl 20 stacijas tiks izvietotas Dublinas vienībā, kad tiks saņemta iekšējā drošības pielaide, lai tās savienotu ar esošo sistēmu).

Saskaņā ar Eiropadomes 2016. gada 20. oktobra secinājumiem *EASO* ir izstrādājis rīcības plānu, lai pilnībā īstenotu patvēruma reakcijas rezerves sarakstu un sekmētu dalībvalstu ekspertu norīkošanu, cita starpā piedāvājot izmēģinājuma sākotnējās apmācības programmu zemākā līmeņa ekspertiem, kas tiek norīkoti Grieķijā, un nodrošinot tādu ekspertu norīkošanu, kas nav dalības valstu pārvaldes pastāvīgie darbinieki.

Galvenie ieteikumi ES aģentūrām un īstenošanas partneriem

- *EASO* ir jāturpina darbs attiecībā uz patvēruma reakcijas rezerves saraksta īstenošanu un jāturpina cieša sadarbība ar Komisiju, lai uzlabotu informācijas nodrošināšanu (ietverot īpašu videoierakstu, kas paredzēti dalībvalstīm, sagatavošanu ne vēlāk kā līdz 2017. gada janvārim); *EASO* ir jānodrošina, ka līdz 2017. gada februārim ir gatava pirmā izmantojamā saskaņošanas instrumenta saskarne.
- Līdz 2017. gada janvārim *UNHCR* ir jāturpina darbs, lai pakāpeniski sasniegtu izmantojuma koeficientu, kas tuvinās 100 %.
- Līdz 2017. gada februārim *IOM* ir jāpalielina sava spēja, lai sasniegtu noteikto mērķi — 1500 personu pārcelšana mēnesī no Itālijas un 3000 personu pārcelšana mēnesī no Grieķijas.

3 Pārmitināšana

Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no dalības valstīm, pārmitināšanas shēmas īstenošanas vidusposmā ir pārmitināta vairāk nekā puse no 22 504 personām; par šo skaitu tika panākta vienošanās 2015. gada 20. jūlija secinājumos. Līdz 2016. gada 5. decembrim ir pārmitinātas 13 887 personas uz 21 pārmitināšanas valsti (Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Čehijas Republika, Dānija, Francija, Igaunija, Itālija, Īrija, Latvija, Lietuva, Nīderlande, Portugāle, Somija, Spānija, Vācija un Zviedrija, kā arī Islande, Lihtenšteina, Norvēģija un Šveice). **Zviedrija**, **Apvienotā Karaliste** un **Somija**, kā arī asociētās valstis — **Šveice, Lihtenšteina un Islande** — jau ir izpildījušas savas saistības.

Vairākums valstu, kas piedalās šajā shēmā, norādīja, ka to pārmitināšanas pasākumi galvenokārt (bet ne tikai) bija paredzēti sīriešiem, kuri atrodas Jordānijā, Libānā un Turcijā. Tas ietver dalībvalstu pasākumus sīriešu pārmitināšanai no Turcijas saskaņā ar ES un Turcijas 18. marta paziņojumu.

Dalībvalstīm veicot to lietu novērtējumus, ko tās no Turcijas saņēma ar *UNHCR* starpniecību, no Turcijas pārmitināto personu skaits turpina pieaugt. Dalībvalstis arī gatavojas turpmākiem pārmitināšanas pasākumiem, kā arī misijām Turcijā, lai intervētu pārmitināšanas pretendentus. Turcijas varas iestādes gatavo nākamos atsauces sarakstus attiecībā uz 3000 personu; tie tiks iesniegti decembrī.

Kopš 2016. gada 4. aprīļa ES un Turcijas paziņojumā noteiktā mehānisma "viens pret vienu" ietvaros no Turcijas ir pārmitināts 2761 sīrietis[27]. Turklāt 340 personas ir apstiprinātas un šobrīd gaida, kad tiks pārmitinātas. Kopumā raugoties, kopš iepriekšējā ziņojuma šā mehānisma ietvaros ir pārmitinātas 544 personas; šis temps ir līdzīgs iepriekšējo mēnešu pārmitināšanas tempam (506 oktobrī, 431 septembrī un 418 augustā), un atlikušais visu saistību skaits ir 10 889.

Personu pārmitināšana mehānisma "viens pret vienu" ietvaros ir īstenota uz Beļģiju, Franciju, Igauniju, Itāliju, Latviju, Lietuvu, Luksemburgu, Nīderlandi, Portugāli, Somiju, Spāniju, Vāciju, Zviedriju un Norvēģiju.

Kā iepriekš ziņots, ir pieņemts Padomes Lēmums (ES) 2016/1754[28], ar kuru tiek izdarīti grozījumi otrajā Padomes lēmumā par pārcelšanu. Grozījumi ļauj dalībvalstīm īstenot savas attiecīgās saistības, kas nepārsniedz 54 000 personu sadalījumu, pārceļot vai likumīgi uzņemot Sīrijas valstspiederīgos, kas atrodas Turcijā. Grozījumi paredz labojumus *AMIF* valsts programmās. Tūlīt pēc Padomes Lēmuma (ES) 2016/1754 pieņemšanas un *AMIF* valsts programmu grozījumu uzdevuma ietvaros Komisija ir saņēmusi pirmās norādes no dalībvalstīm par vairākiem Sīrijas valstspiederīgajiem, kuri atrodas Turcijā un kurus dalībvalstis plāno likumīgi uzņemt saskaņā ar šo lēmumu. Pamatojoties uz šīm norādēm, dalībvalstis plāno no Turcijas likumīgi uzņemt ap 33 000 sīriešu.

Komisijas 2016. gada 13. jūlijā pieņemto priekšlikumu attiecībā uz regulu, ar ko izveido Savienības pārmitināšanas sistēmu[29], šobrīd izskata abi likumdevēji.

4 Turpmākā rīcība

Valstu vai valdību vadītāji ir atkārtoti atzinuši, ka ir steidzami nepieciešams risināt Eiropas migrācijas situāciju, un aicinājuši veikt turpmākus pasākumus, lai paātrinātu pārcelšanas shēmas īstenošanu kā būtisku solidaritātes apliecinājumu priekšposteņa dalībvalstīm. Oktobrī Eiropadome atkārtoti norādīja, ka dalībvalstīm vēl vairāk jāpastiprina centieni, lai paātrinātu pārcelšanu.

Komisija pastāvīgi sadarbojas ar Itālijas un Grieķijas iestādēm, dalībvalstīm un *EASO*, *Frontex* un Eiropolu, kā arī *UNHCR* un *IOM*, lai uz vietas atbalstītu un uzlabotu pārcelšanas procedūru. Ir noslēgtas vienošanās ar Eiropolu. *EASO*, *Frontex*, Eiropols, *UNHCR* un *IO* pastiprina savu atbalstu Itālijai un Grieķijai, lai pārcelšanas procedūra būtu ātrāka un efektīvāka. Itālija un Grieķija turpina palielināt savas spējas. Dažas dalībvalstis ir apliecinājušas savu nopietno apņemšanos īstenot pārcelšanu un ir ievērojami veicinājušas pozitīvās tendences, kas vērojamas pēdējos mēnešos attiecībā uz saistībām un faktiski īstenoto personu pārcelšanu.

Šo kopīgo centienu rezultātā ir panākts liels progress. Personu pārcelšanā no Itālijas ir vērojamas pozitīvas tendences (pēc mēnešiem ilgās vilcināšanās), un personu pārcelšana no Grieķijas ir stabilizējusies, īstenojot 1000 personu pārcelšanu mēnesī. Pamatojoties uz pieejamo informāciju, attiecībā uz to personu skaitu Itālijā un Grieķijā, kuras var pretendēt uz

[27] Šis skaits ietver personu pārmitināšanu mehānisma "viens pret vienu" ietvaros uz ES un Norvēģiju.
[28] OV L 268, 1.10.2016., 82.–84. lpp.
[29] COM(2016) 468 *final*.

pārcelšanu, ir jābūt iespējai līdz 2017. gada septembrim pārcelt visus atbilstīgos pieteikuma iesniedzējus. Lai sasniegtu šo mērķi un nodrošinātu sekmīgu un ilgtspējīgu pārcelšanas procesu, Komisija uzskata, ka **no 2016. gada decembra ir jāīsteno vismaz 2000 personu pārcelšana mēnesī no Grieķijas un vismaz 1000 personu pārcelšana mēnesī no Itālijas, bet no 2017. gada aprīļa pārcelto personu skaitam ir jāsasniedz vismaz 3000 mēnesī no Grieķijas un vismaz 1500 no Itālijas**.

Šo mērķu sasniegšana ir iespējama, ja visas dalībvalstis katru mēnesi uzņemas saistības un iespējami drīz īsteno pārcelšanu saskaņā ar iepriekš minētajiem mērķiem. Vairākas dalībvalstis un asociētās valstis jau rāda pozitīvu piemēru. Tagad citām dalībvalstīm ir tas jāievēro, jo, tikai īstenojot kopīgus centienus, būs iespējams mazināt Itālijas un Grieķijas noslogojumu. Dalībvalstīm būtu jāturpina arī regulāri norīkot ekspertus, atsaucoties uz dažādiem *EASO* regulāri izplatītajiem aicinājumiem, lai nodrošinātu ilgākus norīkojumus un augstāka līmeņa un specializētākus profilus.

Turklāt, lai sasniegtu šos mērķus, Itālijai ir pakāpeniski jāpalielina sava spēja reģistrēt pārcelšanas pieteikuma iesniedzējus, lai līdz 2017. gada janvārim nodrošinātu aptuveni 1000 pārcelšanas pieteikuma iesniedzēju reģistrēšanu mēnesī un 1500 — līdz 2017. gada aprīlim. Turklāt, ņemot vērā lielo skaitu nepavadītu nepilngadīgo Itālijā, tai līdz 2017. gada janvārim ir jāizveido speciāls pārcelšanas centrs nepavadītiem nepilngadīgajiem un jāīsteno šīs kategorijas neaizsargāto pieteikuma iesniedzēju pirmā pārcelšana. Savukārt Grieķijai līdz 2017. gada janvārim ir jāizraugās noteikta pārcelšanas vieta Atikas reģionā ar iespēju izmitināt 3000 personas; tas ļaus vēl vairāk paātrināt pārcelšanas procedūras pēdējos posmus un sekmēs ikmēneša pārcelšanas mērķu sasniegšanu.

Valstu vai valdību vadītāju atkārtotajiem aicinājumiem ir jāsaskan ar kompetento valsts dienestu mērķtiecīgu rīcību. Pārcelšanas mērķa dalībvalstīm ir jāturpina līdz šim veiktais darbs, pilnībā atsaucoties uz šiem aicinājumiem un Komisijas ieteikumiem, tādējādi īstenojot savas juridiskās saistības un praktiski piemērojot solidaritātes principu.

Komisija arī turpmāk cieši uzraudzīs situāciju un, ja nepieciešams, pielāgos šos mērķus. Komisija turpinās arī regulāri sagatavot ziņojumus attiecībā uz abu Padomes lēmumu par pārcelšanu īstenošanu un 2017. gada februārī sniegs devīto ziņojumu. Komisijai ir tiesības uzsākt noteiktas procedūras pret dalībvalstīm, kuras nepilda savus pienākumus.

Vienlaikus dalībvalstīm ir jāturpina pildīt savas pārmitināšanas saistības, tostarp ES un Turcijas paziņojuma īstenošanas ietvaros[30].

[30] Ceturtais ziņojums par ES un Turcijas paziņojuma īstenošanā gūto progresu (COM(2016) 792 *final*).